

Erev Shabbat – Sabbat avond 9 mei 2014

In De Schakel van april hebt u kunnen lezen dat vanuit de gemeente de wens was geuit weer eens een gezamenlijke maaltijd te organiseren en dan het liefst met “een smaakje van anders.”

Dat idee is genoemd “Wereldmaaltijd”. Samen eten is samen vieren. In elk land, in iedere cultuur is er verschil in het bereiden en samenstellen van een maaltijd en het is interessant om dat “andere” eens met elkaar te ervaren. Zo zijn wij allemaal via De Schakel en afkondigingen in de kerkdienst uitgenodigd voor een Joodse “Erev Shabbat”maaltijd, vrijdag 9 mei in gebouw “Rehoboth” in Bad Nieuweschans.

Hier is heel wat werk aan voorafgegaan! Zoals de meeste volken hebben ook de Joden voedselvoorschriften. Het uitvoerige stelsel van de Joodse voedselvoorschriften is vrijwel uniek en daarom was de uitleg in De Schakel door Henk de Gunst heel belangrijk. Zo’n Sabbat avond is vrolijk en er wordt veel gezongen. Wij, van de CantoRei, zijn gevraagd om de liederen die tijdens de maaltijd door allen worden gezongen in te studeren. Dat was heus nog niet zo eenvoudig, de uitspraak, het ritme, dat was wennen, maar Henk de Gunst heeft ons daarbij heel goed geholpen en wij hebben met plezier geoefend. En zo kwamen wij, net als de andere gasten, heel benieuwd, 9 mei naar “Rehoboth”. In het gebouw rook het heel lekker naar eten maar ons geduld werd behoorlijk op de proef gesteld. De zaal van “Rehoboth” zag er feestelijk uit, de tafels waren zo mooi gedekt, wij hebben ze met aandacht bekeken. Toen wij van de CantoRei ingezongen waren en ieder een plek aan tafel had ingenomen heeft Henk de Gunst ons welkom geheten, nog een korte uitleg gegeven en ons een goede Erev Shabbat – Sabbat avond gewenst.

Eerst wordt er met elkaar het lied gezongen Lecha Dodi, “Een vredige en gezegend Sabbat wordt U gewenst.” Dan worden er twee kaarsen aangestoken. Dit wordt in een Joods gezin gedaan door de moeder of één van de kinderen en wordt een zegen uitgesproken over de Sabbat kaarsen. Eri de Groot verzorgde deze belangrijke handeling en wij zongen met elkaar Shalom Aleichem, “Kom in vrede – Koning der koningen”.

De andere belangrijke handelingen – het bijbellezen en het zegenen van wijn en brood -, die taken had Ds. Jöhlinger op zich genomen. Na de zegeningen wensten wij elkaar smakelijk eten. Voordat de soep werd geserveerd moesten wij allemaal een beetje zout op ons bord strooien, de broden gingen rond, er werd door ieder van ons een stuk brood afgebroken en in het zout gedoopt. Zout mag nooit op de Joodse tafel ontbreken, het is een teken van gastvrijheid. De soepterrines werden op de tafels geplaatst, de wijn – druivensap – ingeschonken, de soepkommen gevuld. Ondertussen vertelde Henk dat er onder onze borden een enveloppe lag met daarin een briefje met een joodse mop. Met 4 of 6 mensen konden wij overleggen wat wij de leukste mop vonden en die werd dan na het eten van de soep voorgelezen. Eri mocht de spits afbijten met deze mop.

Vijf jaar oude Emma zit op de schoot van haar opa, terwijl hij haar voor het slapen een verhaaltje voorleest. Van tijd tot tijd kijkt Emma haar opa aan en strijkt met haar handje over de gerimpelde wang van haar opa David. Afwisselend strijkt ze langs haar eigen wang en die van opa. Dan vraagt Emma: “Opa, heeft God jou gemaakt?” “Natuurlijk, mijn schat”, antwoordt opa. “God heeft mij heel lang geleden gemaakt.” “Oh”, ze pauzeert even en zegt dan: “Opa, heeft God mij ook gemaakt?” “Ja zeker, schat”, zegt hij, “God heeft jou nog niet zo lang geleden gemaakt.” Opnieuw voelt Emma aan hun beider gezichten en zegt dan: “God wordt er wel steeds beter in.”

En terwijl wij met elkaar aan het lachen, praten en zingen waren werd achter in de zaal (of voor in, hoe je het maar bekijkt) de lange tafel voorzien van alle heerlijkheden van het hoofdgerecht. Een lopend buffet. Het was heel overzichtelijk opgezet. Een keur aan voedsel, het zag er zo heerlijk uit, keuze maken was moeilijk. Het was een feestmaal, het was zo lekker, je moest er goed aan denken dat je oog niet groter werd dan je maag! Wij hebben na het hoofdgerecht dan ook van harte kunnen zingen Yismachu Hashamayam, "De hemelen zullen zich verheugen, de aarde zal blij zijn".

Het zingen van de liederen samen met de CantoRei ging al heel goed, al doende leert men en een beetje gesjoemel met tekst en melodie dat mag best bij een Joodse maaltijd. In afwachting van het nagerecht werden de laatste moppen verteld en zongen wij Hine Ma Tov, "Hoe goed en plezierig is het ons in eenheid bijeen te zitten." Gebak met vruchten was het nagerecht en je kon nemen 'zo lang de voorraad strekt'. Heerlijk! Zonder melkproducten kun je dus heel uitgebreid en lekker eten. Voor wij het wisten waren wij aan het einde gekomen van de Sabbat avond. Gezelligheid kent geen tijd! Henk bedankte alle mensen die zo spontaan hadden meegewerkt aan het doen slagen van deze avond. Christien Meijer bedankte Henk namens de CantoRei voor zijn fijne begeleiding bij het aanleren van de Joodse liederen. En Gerard de Groot heeft Gerrie en Henk de Gunst namens ons allemaal heel hartelijk bedankt voor deze waardevolle Sabbat avond. Als afsluiting hebben wij gezongen Al Chof Kesaria, "God, laat het nooit eindigen: Het zand, de zee, het geluid van de golven, het licht vanuit de hemelen, het gebed van de mensen.

Tienke Modderman-Sipma

Henk heeft gebeld – de collecte bedroeg € 193,20. Het geld is overgemaakt naar Nes Amin. Ze waren blij met de gift, zei Henk. En wij zijn blij dat we het hebben kunnen geven. Meer dan blij kan een mens niet zijn.

Tienke